

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાષ્ટ્ર વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૮૪૧ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ જિલ્લા અધિકારી

વિષય ૨૦૧૨

પાકે અહુરા.

આ અહના કલમથી લખાયલાં પુસ્તકોની હારમાળામાં, આ જીંદગીનું જાનું સતરમું પુસ્તક છે. આ જીંદગીનું જાનું બહાર પાડતા, તે માહેલી બાબદ, જુદા જુદા તબક્કે, જુદા જુદા પ્રયોગોથી સંભળાવવામાં આવે છે, જે જુદા જુદા પ્રદરથો દિપક કરી બતલાવશે, જે માટે, તેમનો ઉપકારજ આવમાં આવશે.

આ, બાબદ, બહાર પાડતા, તે કામ રથેસ્તાર મંડળ તરફથી, બાઈ બિખાઈજી કીમજીભાઈ પાલમકોટની ચોજનાનાં કોનસ્ટે હોલ ફંદના લાલ માટે, જે આવક થાય, તે આપી દેવામાં આવશે, તે માટે, જે લલા બાનુઓ, તેમજ પ્રદરથોની મદદ મલશે, તે માટે, તેઓનો, તેમજ મંડલનો ઉપકારજ થઈ રહેશે.

સખાવત કરવાની આગેવાની લેવાનું મોટું માન પારસી જરથોસ્તી કોમ લેતીજ આવી છે, અને, જ્યારે, લગ્ના નર નારીઓ, મોટી રકમથી, ધર્મના ધામ દિવારે ત્યારે, તેજ કોમના ગરીબ વર્ગના પોતાની જીંદગી પ્રમાણેના હુંક ફાળો, આવી કીસમના કાર્યે કરી આપી દે, તે માટે, પણ, દરેક લલા જીવને પુન્ય, તથા લલાઈજ હાંસેલ થાય,

જીંદગીનું જાનું, યાને આત્મિક જળનો લાવ, એક નહી પણ હમરો તરાહના રૂડા કર્યાથી મલતો રહેશે, કોઈ વેળા, ધનથી, કોઈ વેળા જ્ઞાનથી, કોઈ વેળા પરસપરની સેવા અને સાદી મહેનતથી, કોઈ વેળા, રૂડા સખુનથી, પણ જીંદગીનું જાનું વધતુંજ રહેશે. પોતાની કોમના હિત અર્થે, પોતાના ધર્મના જય અર્થે, દરેક નર નારી ધર્મે આસ્થા સાથે, પોતાના કરતાં, ઓછા તવંજર તરફ દિલસોજ, પ્રેમ, અને રહેમ દિલ રાખતાંજ રહેશે, તેમાંજાઈયસ્તી ટાળો, હમેશની જહોઝલાલીમાં દિપતોજ રહેશે, અને સ્પીતામાં જરથુસ્ત્રા સાહેબની દિનનો કીલ્લો સદાકાળ, માહાબળ ખોરોજના ઉત્તમ કિરણોની પ્રકાશતા દિપતોજ રહેશે; કે, જે કીલ્લો આવતી ઓલાઈના જરથોસ્તી બચ્ચાંઓ, બાપ દાદાની, નામદારી સાથે પુર ઝેનથી ઝલકતો જોઈ મળકારો.

ઉવટે, દરેક ધારેલા સુખ કાર્યેનિ અહુરા આશિષ આપી આમીન કરો, અને સુખ કાર્યો પાર ઉતરે, એવી હુવા ચાહી.

હું હું સદા સેવક,

કર્તા—“ હરમીસ. ”

વાંચો!—શુણી વાર્તાઓ.

મોહન મહાલ, યાને સંસાર કે સ્વપ્ન સિંગાર.

“ રામ કે વૈરાગ ”

“ નસીબનો નાઝ. ”

કર્તા—“ હરમીસ. ”

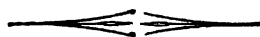
શેખીને શિખામનના પાત્રકો.

જમશેદ	—જૂગાર અને રેસનો બેઠાડી.
ફીરોજ	—જમશેદનો મીત્ર.
કેકી	—ધર્મ જેન ધરાવનાર જરથોસ્તી.
હોમી	—સાદી જીંદગીમાં સુખ માનતો કેકીનો દોસ્ત.
કોટવાલ	—વેલનટીયર કોરનો આગેવાન બહાદુર.
એ ઉપરાંત	—બોયઝ, કાઉટસ, તથા, તેમના ગોડીઆઓ.

રાજ્ય સેવા.

રૂસી	—બહાદુર વેલનટીયર.
ગુલાં	—તેની મોહારદાર.
નાઝામાય	—રૂશીના માતાજી.
અસપનદીયાર	—સાદો, પણ સાચો ધરાની નોકર.

કેવાના બીજા પુસ્તકો.

(સંગીત) મિનોષ મળહ-ક્રિયા કિર્તન-સગન સંગીત-મધુરીકા-રહેબરી-રોશની-ભાવિક બકિત-હિદના દાદા-દાદરતુ' દારતાન-માઝદીયસ્તી મોનાબત-શાહ જમશેદ-સંગજીવી સરજત-સ્વામિ સેવા-નસીબનો નાઝ-વાર્તા-મોહન મહાલ-વાર્તા-રાગ કે વૈરાગ-વાર્તા—

થોડુકમાં તૈયાર થઈ બહાર પડશે-માતા મધુરી-યાને સંસારના સાગરની સુંદરી-જેમાં નારીના ચાર વાસ્યાઓ, સંગીત, કવિતા, તથા વાચણમાં સમાયા છે, સંગીતનાં નોટેશન, યાને વળકાચની ચાવી આમેજ કરવામાં આવી છે.

જ્ઞાન સાથે ગુણબાવમાં વખત રોકવો હોય, તો, સંગીતના પુસ્તક સાથે વાર્તા વાંચી ખ્યાલ કરશો.

કર્તા-“ હરમીસ.”

પાક અહુરા. અંદગીનું જાગૃણુ.

અહુરા-કમ્પાણુ ત્રીતાલ.

અભે નિત હિત દધ અહુર કલામ !
નામરે તેનું-કામરે તેનું-હૃદયમાં દધ લલ. આવો સલામ.
પામે તથી માન અમાન=જપો.

માઝદીયસ્ત્રની મહજબના મિત પ્રિતે જીતે ધરમના હિત
પલ પલ પલમાં-સમ્ય ચલવલમાં
આશા સને રાખી અપોષ્ટ સ્થાપે ગામ પરગામ=જપો.
ઓ સજ્જન ગુણી દાની સાની-અપોષ્ટ આશા બહાલે માની
મઝદા મહજબ દિને જાણી-જરથોસ્ત થાયો કેવો જાની=જપો.

જીવનમાં શું કરવાનું છે? તેમાં સંતો અને ગુણીઓ કેમ દુખ વેઠી ગયા?

ગઝલ-મીઠ રૂસી જ, લેસાન્યા.

એક દીન એ ઝહાંનસે, જાન તેરી જાયગી
પલ ગીન લે બલા અંત કામ આયગી=એક દીન.
જગમે તું આયા-નામ ફૂલે સુબહાનકા
મૌજ ખીણું દંખ હય-રંજ જાન લાયગી=એક દીન.
ખાસ હય આશકી, સાસ જગ પાર હો
હર કામ ધ્યાનમે, ઇઝત ખધાયગી=એક દીન.
દેખ મન્ત સંતકો, જગ દુખ પા ગયે,
રંક હાલ ખ્યાલમે, શાન અહુર આયગી=એક દીન.

જવની ફરજ, અને તે કેવી રીતે પાળવી ? સુધલાવ અને પ્રેમ સાથે, બહાદુરી
અને સાચી હિંમત સાથે પાળવી.

ગાનાર—રુકુલ ઓપાઝરુકાઉઠે

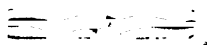
પ્રબળ સબલ—તું કિરતાર આપ
અચલ અકલનો—તુજનોજ છાપ
તુને નમી પલે નમી—ધરશુરે યાદ
રહેમી ! —પ્રેમી ! વીર ધીર આપ = પ્રબળ
બળ કળ અમને—સત કાજ સાંધ
સઉ સુખ લાજ—જમનેજ કાજ
કળી તારી ન્યારી ન્યારી—આપે સુખ સાજ
દમે દમ બારી સારી—તુજ મન દાઢ રહેમી પ્રેમી ક'ટનેજ કાપ = પ્રબળ—
સત સુરવીરનો—ધરશુજ ખ્યાલ
સાચ સલાહનો—ધીરશુજ માલ
ઝો દિલસોજ—રહેમીજ દોસ્ત
હિતે કામ કરશુરે—અધુઝોતું ખાસ
રાજ્ય શીર વીરમાંજ—બરશુરે આશ જશેજ પિતાની—કિર્તિજ ગાજ.
રહેમી પ્રેમી રક્ષણ આપ = પ્રબળ

જગતમાં નેકી કરવાજ આ જીંદગી છે, તે ઉત્તમ રીતે પાળવી એમા ધર્મ છે.

કાર્લીંગડે—ગાનાર—મીઠ કાપડીઆ.

નેકીકા ખાલા બરો ! નેકીકા ખાલા બર હો સખી=કાષ્ટ નેકીકા ખાલા બરો !
બહી કીસી ધાર દાલા કરો—ખારે નેકીકા ખાલા બરો ! =
નેકાતો આખર રહેનેવાલી—મરનેકી સાથ આનેવાલી
જળ્ય બરો સાંસ—તખ કરો આંધ—રખશે નેકી પાસ=નેકીકા.
દુન્યા એક કારખાના હય—ઝૈર આપ કારીગર,
સચ મહેનતસે કામ કર—રાજ હો પરવર
દામ જસકા તખ મીલે—જીતના બી હોવે કામ
મરજી બાદ તું જાવે જહાં-જહાં મીલે તેશ દામ=નેકીકા.

THE ARISTOCRATIC BOOT & SHOE Co.

DIRECT IMPORTERS OF
HIGH CLASS
BOOTS
&
SHOES
FOR
LADIES,
GENTS
&
CHILDREN

STYLE, COMFORT, WEAR, & VALUE WILL
CONVINCE YOU

377, Hornby Road, Fort,
*Opp. Government Telegraphic Office,
next to West End Watch Co.,*

BOMBAY.

ફરમાણુ નાનખટાઈ બીસકીટ બનાવવાનું
પુરાણું ખાતું

મોબેદ બનાદાર.

નાતાલના કેક, ખતાઈ, સાદી તથા બદામની
મકરૂમ ખારી બીસકીટ, વાઈન કેક તથા સુરતી
તાજા બતાશા હંમેશ તૈયાર મલશે તથા વરદીથી
બનાવી આપવામાં આવશે.

ભાવ કીકાયત.

ખાલેક—મોબેદ બનાદાર.

નંબર ૩૮. ગોલા લેન.

કોટ, મુંબઈ.

“શેખીને શિખામણુ યાને બેટેદયન બળ.”

જમશેદ—વહાલા શીરોજ તું બરાબર વખતસર આવ્યો નહિ ?

ફીરોઝ—મને જરા ગોઠવણુ કરવી હતી તેથી જરા મોડું થયું.

જમશેદ—ગોઠવણુ! શાની ગોઠવણુ કરવી હતી ?

ફીરોઝ—આવતી કાલની રેસની ગોઠવણુ.

જમશેદ—અરે ભલા, તેની ગોઠવણુ શાંતી કરવાની ?

ફીરોઝ—તે, પૈસા વખતે ત્યાં જવાય કેમ ?

જમશેદ—અરે યાર, કોઇને અમઠી ચીઠ્ઠી પત્રી લખી આપવાની, પૈસા
જત્યા તો ઠીકઠીક, નહિ તો પછી જરા ધમકી અને “Cold
Shoulder.”

ફીરોઝ—એટલે, એટલે જમશેદ તું શું કહેવા માંગે છે ?

જમશેદ—એટલે એમ કે જેની પાસથી પૈસા ઉછીના લીધા, તેને સાફ સાફ
કહી દેવાનું, કે બાવા, (જપા) ટકાનાં વ્યાજે ધીરેલા પૈસા કાંઈ
પાછા મેલવવા છાજે ?

ફીરોઝ—અને પછી આપણી આંત અને વિશ્વાસ રહે કે ?

જમશેદ—અરે ભલા, જુગારીનો વિશ્વાસ કેવો ? એ તો તું જરા નવોસવેદ,
તેથી “Nervousness” લાગે. ચાલ જરા બારમાં જઇને ગરમ
પાણીનો ગોટ લઇએ. (તેઓ જવા કરે છે તેટલાં.)

કેકી—(સામે આવીને) અફસોસ ! અફસોસ ! જમશેદ ! જમશેદ ! તું
જમશેદ નામ ધરાવી, આ કાંમ પર ઉતરી પડ્યો ?

જમશેદ—અલ્લો કેકી ! વળી તું કહાંથી ત્હારી શીલસુશીને દુવારો ઉઘાવવા
ફુટી નીકળ્યો ? શું શાહ જમશેદ શરામ પીતો ન હોતો ?

કેકી—જમશેદશાહ, ભલે શરામ પીતો હોય, પણ ત્હારા જેવા લદંગા માફક
બીજાના પૈસા ઉછીકા લઇને, પાછા નહિ ફેરવવાને, તેમજ રૈસ અને
જુગારખાતું પસંદ કરવાનું કામ કોઇને પણ શીખવતો ન હતો.
શું, કોલજમાં ભણી આ કાર્મશીખ્યો ! શું ત્હારા મુરખી આપના
પૈસા કાંઈ હરામ મહેનતના હતા, કે તેજ પૈસાથી લીધેલી કેળવણીનાં
આવા ફળ પેદા કરવા બહાર પડ્યો ?

જમશેદ—ભાઈ કેકી, એમ કર્યે નહિ તો ટકું કેમ ચાલે ?

કેકી—બેવકુફ, એમ બોલતાં જરા લજ્જા ! સાંભળ, શરત અને જુગારમાં તો
ફક્ત એકજ ટકું પાર જાય છે, જ્યારે પ્રમાણિક ધંધાના દરેકદરેક

ટટું કાંઈ ને કાંઈ પણ સારું જ લાવે છે. તન પટકીને મહેનત કર, થોડી કમાણી ઉપર સંતોષ ધર, અને ખુદાને ગમતાં કામ કરવા હિમ્મત ધર !

જમશેદ—માઈ કેકી, તારી એ શીવસુરીએ તો અવકરા અને કંગાળ્યત હાલતમાં જ મરવાનું થાય.

કેકી—ગરીબ અવતાર પણ ઉલોગી દેહ, અને તેથી મલતી દાળ અને રોડી, ત્હારા જેવા ઉછાછળા અવતારનાં તકલીદાં સુખ કરતાં, લાખો ધણી સારી છે, તેનો દાખલો જોઈતો હોય તો લે, આ સામેથી મારો મીત્ર આવે છે. (કોઈ આવે છે) હલ્લો હોમી, એટલો જલદી તું કહાં જાય છે ?

હોમી—માઈ કેકી, આજે અમારા ખાતામાં કોઈ બલો અંગ્રેજ આવનાર છે, તેમને મારી તેમજ મારાં ખાતાંની સુથાર કામની હુનરમંદી દેખાડવી છે.

જમશેદ—(વચ્ચે) સુથાર કામની હુનરમંદી ! માઈ હોમી, એવી હલકી નોકરીમાં, તે શી હુનરમંદી બળી છે !

હોમી—શેઠ જમશેદજી, તમારો અણગમો નકામો છે. એ હુનરમંદી, આજે પાંચ રૂપિયાનો રોજ પાળે છે. એ હુનરમંદીથી આખું આંગ વળે છે. એ હુનરથી કાટખુણાનું કામ ઉંચ પ્રકારે ગણાય છે. મનશક્તિ ખીત્રી એજ હુનરથી રાજ્ય મહેલો આરાધ્યા થાય છે. પ્રમાણીક મહેનતથી આખા દિવસમાં સારો રોજગાર થાય છે, અને રાત્રીએ નિરાંતે ઉંચ પણ આવે છે. પ્રમાણીક મહેનતથી ધીરે ધીરે થોડું બચારી એક નાની દુકાન કાઢી બેસીસ, તો ટુંક ધંધાથી, મ્હારા ધરનોજ વેપાર ધંધો થઇ પડશે. વેપાર અને વણજમાં પડ્યા રહેલા આપદાદાઓ, પોતાની ઉપરાંત બીજી કામને ધંધો શીખવી ગયા, અને અફસોસ ! આજે આપણે તેઓના મઠ્યાઓ તેઓ નફત નોકરી અને આવી રેસડીપતી જીવમાં સપડાઈ, કંગાળ્યતપણાને ડાયું વકાસતી આપણાં બારણાંમાં જોઈ રહ્યાં છીએ. એતું નામ તે તહેકરાઈ અને ફેશનની શીશ્યારી ! હજી પણ વખત છે તેટલાં ચેતી લે, અને રેસડીપમાં જો નામ નોંધાવ્યું હોય, તો ત્યાં જતાં અટકી રહે.

જમશેદ—બલા માઈ, તું મારું માન, થોડા પૈસા લાવ, અને મ્હારી સાથે નસીબ અજમાવાનો વેપાર કર, અને જો કે થોડી મહેનતે તું રેસડીપથી કેવો સુખી થાય છે. આવ, મ્હારી તબ્યાંનતક રેપોર્ટીંગ કક્ષનનો મેન્મર થઇ જા.

હોમી--ચુપ ! ખામોશ ! તારી એબલગામ સલાહ ત્હારીજ પાસે રાખ. !
જરથોસ્તી ધર્મનો દાયદાર, તે હરામ પ્રભતનો દેવાદાર થઇ, જુઠા અને
મેલા દાવના ધંગમાં ફરી, ત્હારી જીંદગી ખૂલ કરે છે ! ત્હારા ધર્મને
તું કેવું માફું લગાડે છે ! મ્હારી સાદી જીંદગીથી પેટપુરતું મેળવી કું
સુખી ફરું છું, ઉછીકા પૈસા લઇ, પાછા નહિં ફરવવાનું ધ્યાન છેડ
અને ધર્મ ઉપર ધ્યાન ધર !

જમશેદ--બાઇ હોમી-તારી એ શીલસુશી તું ક્યાં શીખ્યો ?

હોમી--મ્હારાં માઝદીયરની ધર્મનાં સિધ્ધાંતોથી.

જમશેદ--ધર્મ પાળવાથી શું હાંસલ થાય છે ?

કેકી--ધર્મ આસથા અને તે ઉપર હિત રાખવાથી આપણું ચિતને સલામતીનાં
સાગર તરફ લઇ જવાય છે, સાદી જીંદગીમાં નિયમીતપણું, આપ-
ણને શાંતીની સીમા તરફ ધીમે ધીમે લઇ જાય છે, જેમાંજ સ્પીતામાં
જરથુસ્ત્ર સાહેબનો ધર્મ જય છે.

જમશેદ--બાઈ, ત્હારી ધર્મ ઝેનની શીલસુશી સાંભળી મ્હારું મન ઉઠ્ઠી
આવ્યું છે. એવા ખોટા પટપટારા છેડ, અને મ્હારી સાથે રેસ કાસ
પર આવ ! (ડોળા કઢાવી) ના, તુંને આરવુંજ પડશે !

કેકી--એટલે ! તું શું એમ કહેવા માંગે છે, કે ત્હારા આ નજીસ કામમાં હમો
હમશરીક થઇએ ?

જમશેદ--હા, તમને તેમ કરવુંજ પડશે, (બાજુમાં નજર પડતા) જે
પેલા મ્હારા દોસ્તો આવતા જણાય છે, તમે નહીં આવશો તો,
તમને જખરીથી ઉપાડી જઇશું (નવા આવનાર ત્રણ દોસ્તોને બોલ)
અલો, ખીરાદરો, તમે આવી પુગ્યાં ! ચાલો, આજે નવા ખીલ્લુ
સપડાયા છે (કેકી તથા હોમી તરફ ફરી) કેમ, પાંસરાં પાસરાં
સાથે પધારો છો, કે પાસરાં રંગીન બનાવવા માંગો છો ?

કેકી--એટલે શું, તમે લોક હમોને મારશો ?

બધાં જણાં--અરે મારશો શું, ઠંડા કરી નાખશું. (અંગ પર ધસે છે)

એક જુવાન--(વોલનટીયર ધસી આવે છે) ખમરદાર ! શરમ છે ! શરમ છે !

જમશેદ--કેમ ! એ વકતલેન વોલનટીયર ! જાણ્યું, જાણ્યું ત્હારું બળ !

વોલનટીયર--ચુપ રાવ ! આ ગરીબ જરથોસ્તી બાઇઓની શિખામણ
થોકરે મારી, ઉઘટા, તેઓને નીચ ધંધામાં સામેલ કરવા, મારની
ધમકી આપતા હતા ! જાવો; સીધા ચાળ્યા જાય ! ઢોળે દિવસની
આ પાક બેલાઇ છેડો !

જમશેદ—અને નહીં તેં !

વોલનટીયર—તમારાં જેવા મુજબોથી, આખરદાર શહેરીઓનું હમો કેમ રક્ષણ કરીએ છીએ તે ખતલાવીશું.

જમશેદના સાથીઓ—એટલું બધું ! ચાલ આવી જા ! (ચારે જણા પેલા ઉપર ધસે છે એકલો વોલનટીયર, તેઓને પટકે છે, માર મારે છે, હાથ પગ ભાંગે છે, તેટલાં તેઓના સાથીઓ આવી જાય છે.)

નવા બીજા વોલનટીયર—(આવતાજ) અલો, આ શું ! આ તો આપણો મિત્ર કોટવાલ છે !

જમશેદ તથા સાથીઓ—(ભોંય પર પડી યુમ પાડે છે) ઓ બાપ ! કોઈ આવો. ઓ ભાઈઓ, હમુને બચાવો !

(પગ પર કળતર થવાથી યુમ પાડી પગ ઢાબે છે.)

પહેલો વોલનટીયર—(પોતાના સાથીઓ તરફ) ભાઈઓ, આ ગરીબ જર-થોસ્તીઓને, આ મૂંછાઓ મારવા તૈયાર હતા તેટલા, મેં તેમને, મલમપટાના અવતાર માટે તૈયાર કર્યાં છે.

બોયલ કાઉટસો—(અંદર દાખલ થતા)—અરે, આ શું ? (કોટવાલ તરફ ફરીને) ડીયર, કોટવાલ, આ શું થયું ?

કોટવાલ (પહેલો વોલનટીયર)—એમનેજ જરા પુછી લે !

જમશેદ તથા ભોંયપર પડેલા બધા—હા ભાઈઓ, હમોને માફ કરો ! અમારી શુલ થઈ (ઓ પગ કળે છે રે) અમારો બચાવ કરો.

બોયલ કાઉટસ (પોતાના સાથીને)—જા ખીરાદર, હમણાંજ આપણો એમખુલન્સ ત્યાં જ નામ છે, દોડી પુંગ અને તેઓને, હયાં બોલાવી લાવ ! તેટલાં, હું એમની ખરદાસ કરીશ (પેશો નામ છે). ભાઈ કોટવાલ, એ લોકને માફ કરો, અને એઓને મલમપટો કરવા મને મદદ કરો (સખળા મદદે વળગે છે. એમખુલન્સ આવી પુગતાં, સારવાડ, થતા, તથા બીજા ઉઠવેડ થાય છે. ઘઠરી પર નાખીને લઈ જાય છે તેટલાં જખમી ભાઈઓ પેલાઓની માફી ચાહે છે.)

જખમી—ભાઈઓ, તમારી શીખામણ નહીં માની ! તમારી સાથે શેખી કરી, તેનાં ફળ અમે જોયા-છે. હમુને માફ કરો ! તમારું બળ જોઈ હમોને મારે પાઠ મળ્યો છે, ખરેજ, હમો સાજા થઈ, તમારીજ વોલનટીયર સંઘમાં આવીશું !

કોટવાલ વોલનટીયર—પણ તે અગાઉ રેશ, અને જુગારને એપ હોય તેને જનમની ટેપ લગાડીને આવવો ! (તેઓ જાય છે)

કેહી તથા હોમી—(વોઝનટીયર મીઠ કાટવાલ તરફ ફરી) બાઈ કાટવાલ, વખતસરની, તમારી મદદથી, અમે બધાં છીએ. તમારો ઉપકાર માનીશું.

કાટવાલ વોલનટીયર—જરથોસ્તીઓની પાક ફરજ છે, કે હમદીનોની બહેતરી માટે જન આવે, એમાં તે ફરજ સીવાય, અમે બીજું કંઈ કર્યું નથી. જે ફરજ, આપણુ સધલા જરથોસ્તીઓએ ધર્મથી સ્વિકારી છે.
(હયાં આપણા મિત્રો ધર્મ માટેનું સંગીત ગાશે—તે સાંભલીશું.)

સ્કાઉટ=ધર્મ બાનનું માન ધરતાં—હાન કદિ દિલ આવે નહી.
હાન કદી દિલ આવે નહી—તાણુ ઉમગનો થાય નહી.=ધર્મ.
ત્રેમ આશ બિન સ્વાર્થ બધાવે—ચિંતા ચલવલ થાયે નહિ.
ધર્મ દુબાવે જે નરનારો, તે અહુરાના થાયે નહિ.=ધર્મ.
ધર્મ કામે જર નહી વાવે—નાવ પાર તારાવે નહિ.
બિન ધરમથી માનવ પળ પણુ—મિનોષ મઠમાં જાયે નહી.=ધર્મ.

જીંદગીના બહારમાં કરવાનું કામ, કે જેમાં જીંદગી રનેહ અને જીંદગી સંગત મન સાથે રાખવો જરૂરનોજ છે.

રૂત બહારકી જે સમયમે—ધ્યાન લગાકે માલ બરસો !
એ જીંદગાની આખર ફાણી—ધ્યાન લગાકે ખ્યાલ બરસો !
લુટ કરે જો, સતકો લુટો—આખીર હય સંસારન જુઠો.
એ ફરજપર ચાહ બીછાકર—સિધ્ધી સત હર તાલ બરસો ! =
સર નમનમે ધ્યાન બમન હય—છદ બેઝકી પાવે રૂતકો.
જ્ઞાન બહે, અરમાન બહે—અહુરા } નામ ચકબાલ બરસો ! =
અલ્લાહ }

આતપ પાણી વા બુલંદી—એ હય અપના દોસ્તો જની.
એ સંગતકી બુહ પચાણી } અહુરાકો } તુમ અપના કરેસો ! =
અલ્લાહકો }

(સ્વામી સેવા) ની ચોપડીમાં જુવો.

આતપજર જન ફેસાની. તે દોસ્ત છે, જે પોતાનો અલ પાહ અહુરાના દવારમાં પાહોંચાકી મિનોઈ મઠનો સ્થાન આપશે.

કુરબાન	જન	તનને—આતપ	નમને	પાળો.
બવનો	ઉમારએ	મણુથી—રંજો	અલમને	ટાળો=કુરબાન.
પુત્ર	થયો એ	પ્યારો—અહુરનો	અતિ	રૂપાળો.
સુમધ	નમને	બાળો—રંજો	ટકાવી	આલો=કુરબાન.
આતપ	રજાળો	કહેશે—અહુરને	પેગામ	ન્યારો.
બસ	અંત સમય	દેશે—મિનોષ	મળહનો	આલો=કુરબાન.

જુની દેસાઈ કુંઠ

તમેને કોઈથી જાતની
કોઈથી દીઝાઈનની રંગ બેરંગી
તમામ વેલાયતી જેવીજ

ચુંદરી

છપાવવી હોય તો અમારી સલાહ લેજો

ગરમ, સુતરાઉ, રેશમી કાપડ ધોઈ, તેમજ
ટેસ્ટદાર રંગોમાં રંગી આપોશ્યું.

જુની દેસાઈ કુંઠ

ધોણી તલાવ
નવાં આતપબેહિરામ સાંમે, મુંબઈ.

રાજ્ય સેવા.

ઝોરડોનો દેખાવ-એક જુવાન, (વેલનડીયરના ડેસમાં, તીપાઇ આગળ વાંચતો જણાય છે, તથા બોલે છે), જ્યારે, આ ગીત ગાઉં છું, ત્યારે, ખુદ-રતના ખેલ આગળ હું કેવો રજ માત્ર થમ જાઉં છું, જ્યારે, આ જીવનમાં, અભીમાન રાખી, આપણે કેવા તણાઇ જઇએ છીએ. ત્યારે કવિઓ ખરેખર કેવી શાન્તિ મેળવી ગયા, અને તેખી, વળી, કહી ગયા છે કે, પર દુઃખમંજનમાં, રંજ નહિ, પણ ગંજ છે. પર સેવામાં સુખનાજ મેવા છે. (ગાયે છે.)

હમ તો નાચીઝ હય-ઓ નામ પુન્નને વાલે.

નામ પુન્નને વાલે-ઓ આશ છુપાને વાલે.=હમ.

દિલ દદે હોતા હય-કાતીલ જમકે લીયે.

ખુદ બખુદ જુદાઇસે-આગ જલાને વાલે.=હમ.

કલ, જોશે બહાર થી-મોજ મેરી ઝોર બધી.

આજ કહાં છીપ રહે-મોજ દીખાને વાલે.=હમ.

આફ્રીન તુંજ ચક્ષમોપે-તન મન નિસારલે.

પાસ લે એ દાસકે-બગવાન બનાને વાલે.=હમ.

હાખલ થતી બાનુ—વહાલા ફસી! ત્હારી વહાલી ગુલ, તને આજે સાલન મુઆરક ચાહે છે, અને કુલે વધાવે છે! જીવતો રહે વહાલા! અને બુધ્ધીબળ સાથે, ધણી સાલનું ધણું સુખ જો! (કુલથી વધાવી, પેટમાં ચાંપી, માથા ઉપર ચુંબન કરે છે.)

ફસી--ઠંન્ક યુ, વહાલી ગુલ, ત્હારા પનોતા હાથ, અને નામજ, મહાર કામનો ગુલાબ છે! છતાં, ત્હારી તરફના, મુઆરક રોજની બામદાદના આ ગુલાબો મહારા માર્ગમાં, બસાઇનાંજ કામ કરવા, સુગંધી ફેનારશે. ચાલ, વહાલી, હવે હું જઇશ, પેરેડનો વખત થવા આવ્યો છે. (બેટે છે. માથાપર હાથ પસારે છે.)

ગુલ—વહાલા, જરા ત્હારાં મમ્માજીને તો આવવા દે!

ફસી—ગુલ! તું મમ્માજી માટે મને ના રોક! પેરેડ આઉન્ડ પર મહાર જવાનું, તેમને બિલકુલ ગમતુંજ નથી.

ગુલ—કાંય! કાંય! વહાલા! આપણી તોખમ પ્રમાણે આપણે બહાદુર વંશના નખીરાઓ છીએ, છતાં, આપણા માતાજીને તેવું લગાયક ખમીર નહિં બાવે, એ તો બા અજમ જવું!

ફસી—હા, તેવું કારણ છે. કારણ કે આપણે ધણી વર્ષો થયાં, બાપીકા કામની નામદારી, ફકટ સુખના પતપતારાથીજ ગાઇ રહ્યા હતા,

રસતમ શૌરાભ, અને ઝાલના વખાણુ ફક્ત લખાણુ અને બોલીમાંજ ગાયા હતા.

શુભ—અને હવે !—

રૂસી—હવે તે કામમાં મેળવા, તથા તે હિમ્મતનો અમલ કરવા બહાર પડ્યા છે, તથા ધરાનની યાદ ફરી તાજી કરી, શુરવીશને જગાડી, મન શાદ કરવા કમ્મર બાંધી રહ્યા છે.

શુભાં—તે તો ઝોર સારું જ છે.

રૂસી—હા, તે ખરું, પણ અમલમાં મેલતાં, આપણા ધરડા માતપિતાઓનો જીવ કુમળાયે છે.

શુભાં—પણ તેઓએ હિમ્મત રાખવી જોઈએ.

રૂસી—તે તો બ્યારે કસની સોટી, આપણા બરદે પડે, ત્યારે સૂજ પડે. ચાલ હવે મને રોકતી ના, અને મહારા મમ્માને સમજાવી લેજો.

શુભાં—સિધાર, મહારા વહાલા, પ્રાણુ રૂસી સીધાર ! (તે જાય છે, ત્યાંસુધી ઉભી રહી, તેને રમાલની નિશાંણુ કરતી રહે છે, પછી પાછી ફરી ખુરસી પર બેઠી, લગાર ફલગીર થાય છે) ખરેજ, જ્યાં સુધી પેરેદ આઉન્ડ પર એ વહાલો ધમચકી કરે છે, તે જોવા તો ઘણું ગમે છે, પણ બ્યારે એવાં કામની સામેલગીરી યાદ આવે છે, ત્યારે તો, પેટની ફાલ જીવને હાલહવાલ કરે છે. કલેજ, બધી ઝલીને ગળી જાય છે.

હા ! પતિ વિના નારીનું જીવતર શું ? પતિ વિના નારીનો સિંગાર શો ? ખરે પતિ વિના સિંગાર—સતીનો કહાં રહ્યો અવતાર !

વીન પતિ કેમ બવનાર—

{ સતી ક્યાં જોય મિનોધનો દવાર
સતી ક્યાં જોય રડો સંસાર

પત સતી પતિમાં મહાભે—હુ મલકુ એના બહાભે
મુજ કાળ વહે સુખ ફાલે—મહારો રશ ખર પ્રિત પાભે=ખરે
એ દાદાર ત્હારી દાસી—મેં લીધી પ્રિતની ફાંસી
રહી પતિ ચિતમાં સ્વાસી—મુજ પતિ પ્રિતની પ્યાસી=ખરે

(શુભાં જાય છે.)

નાજાંમાય—(ગાતા આવે છે.) શુભ ! શુભાં ! શુભાં ! ઓ વાયરે ! સહવારને પોહોરે ક્યાં હતી ?

નમું માહરા દાદાર અહુરા તુને—નમું ત્હારા ખુરશીદ, તારાઓને =નમું.
નમું પાક જરથુસ્તની દીન વાટ—ગાઉ હું આતથ તારીફ સદા =નમું.
પેદા કીધા ખુરશીદ મારા નેક—ધરમ બાવે તું રાખ લીજ નેક =નમું.

ગુલાં—(દોડતી આવી) ઓ કાણુ ! વહાલાં નાનભાય ! શું છે માયજી !
 નાઝાંભાય—ત્હારું ધક ખરેરે ! શું ક્યાં હતી ! મકુજે મારો દિકરો રસી
 કહાં ગયો ? હું સાલમુખારક કરવા, તથા હાર પેરાવવા, ઝોરડે
 ઝોરડા સોધી વળી ?

ગુલાં—માયજી, વહાલો રસી, તો આજે પેરડ આઉનક ઉપર સિધાર્યોય.
 નાઝાંભાય—આવા સપરમે દહાડે ! ઓ વાયરે, ઝોજીઆને, શું ધક ચરી
 રહ્યુંય ! સપરમે દહાડેખી ત્યાં ! હું મલકાતી છલકાતી પુભે
 વધાવવા આવી, અને એવણુ તો કરારને જીવશે સિધાર્યા ! મહને
 રાતે જણ્યુવ્યું ખી નહિ ?

ગુલાં—માયજી, સપરમે દિવસે, તમે ગુરસે ના થાવડો થોડાજ વખતમાં આવી
 લાગશે. Duty આગળ, બહાલો શું કરે ?

નાઝાંભાય—દ્યુતિ શું ! હું કાંઈ એવી દ્યુતિખુતી સમજતી નથી, ખસ,
 એ આવે કે એને કહી દેવશ !

ગુલાં—શું કહેશો, માતાજી !

નાઝાંભાય—વળી શું કહેવાતું ! એજ કે, ત્યાં રાજનામું આપી ચાલી આવે.

ગુલાં—અરે એમ કાંઈ થાય, માયજી ! સરકારના કાયદા આગળ કાંઈ
 આપણું ચાલે !

નાઝાંભાય—સરકાર કાણુ ? માહરા ધરમાં હું સરકાર. ! માતા સરકાર,
 માતા વડી કે સરકાર ! મહારો એકપુરો જીવ, મરૂં મહારા
 વીરા ધણીને બહેરત, તે સાત દિકરા આપ્યા, તેમાંથી દાદરજીએ
 એકને વધાવી રાખ્યો ! જી જી બરાયો ! (સારીથી આંખ તુછે છે).

ગુલાં—ઓ ક્ષેવ માતાજી—રસીજ સામેથી દોડતો આવે છે.

રસી—(દોડતો આવી ખુશાળીમાં ખુમ પાડે છે) ઓ ખુશાળી ! ખુશાળી !
 (કોટી કરતાં) બહાલા મમાજી, ખુશાળી ! ગુલાં, ખસ ખુશાળી !

નાઝાંભાય—શાની ખુશાળી ? શું છે ? રસી ! કાઈ સોરતી હાથ લાગી કે ?

રસી—અરે સોરતી શાની બરીય ? લડાઈની ખુશાળી ! હા, લડાઈ થર
 થઈ ચુકી છે—દેશ માટે મહને તૈયાર થવા નોટીસ મળી.

નાઝાંભાય—લડાઈ, કાણુની લડાઈ ? શાની લડાઈ !

રસી—બોળશોનીકના બળ સામે સત્યની સમશેર ખેંચવાની ખુશાળી.

નાઝાંભાય—ઓ માયરે ! રસી દીકરા, તું માયને રખડવી જશે કે ?

રસી—વહાલા મમા, એમ ના બોલો ! રખડાવે જાતું ? માહરી ફરજ
 અદા કરવા, મહને ગરજ છે, હિમ્મતતું તે કરજ છે.

નાઝાંમાય—પણ મને એવા કરજ, કરજ, ગરજની દરકાર નથી. તું સાફ ના લખ ! કે મમાની મરજ નથી.

શુલાં—વહાલાં મ્માજી, એમ કાંઈ જરયોસ્તી ટોળાના દિકરાઓથી થાય કે ?

નાઝાંમાય—(ચીરકાઈને) ત્યારે શું એકપૂરો દિકરો રૈંસાય કે ?

ફસી—માતાજી, એમ જો આપણે હિમ્મતથી આગળ વધીયે નહિ, તો આપણે હિયકારામાં નામ લખાવી દઇશું. દેશના ભલા ખાતર, એવા એક શું પણ લાખો જીવો જાય, તો બસ નથી. સત્ય સેવામાં, સમશીરને મ્માનમાં રાખીયે, તો શમશેર ધરાવનાર શુરવીર કેમ કહેવાય ? તહેમતનની તોખમ કેમ દિપાય ? કિયાની કિર્તી કેમ ઝગવાય ? જરયોસ્તી ઝૂંડો કેમ ઝમકાય ?

શુલાં—શાઆશ—માહરા વહાલા વીરા, તું જેવો ધીરો છે, તેવોજ વીરો છે, અહુરા તુને મદદ કરશે ! વહાલા માતાજી ! બસ જવા દેવો, મહારા વીરા ફસીને ! ઈધ પરજોતર પોતાના વિરપતિને જંગની જગ્યા પર ન જવા દઇ, ધરમાં સાચવી, વીરઆળા કહેવાશે ? જંગના મેદાનમાં બહાદુરીથી લડી, જખમી થઇ આવેલો, પતિ યા પૂત્ર જંગી અંકારો, જ્યારે બીક રાખી હિયકારાના હિંચોલા ઉપર બેઠેલો નર, ખરમાં ખપી, બેઠંગી હાલત અંકારશે.

નાઝાંમાય—ત્યારે શું માહરો એકપૂરો દિકરો લડાઇમાં દુશ્મન માર્યો જાય ?

શુલાં—ના મ્માજી, રડો ના, તમારા દિકરાને આશીશ દેવો કે લડાઇમાં લડી, સાચી લડતે દુશ્મનની નોક તોડી, પોતાના રાજને, તાજને વફાદારીથી ખચાવી, પાછો કિર્તી સાથે હરતો રમતો આવી મળે !

ફસી—શુલાં, તારી હિમ્મતથી, માહરાં દિલમાં હોંશ વધે છે. નારી હોખે તો ત્હારા જેવી ! જેવી ત્હારી ખુશ્મરતી છે, તેવીજ નારી હિમ્મતની હિમ્મત બારે છે. આ વખત, નારીની ખુશીતું હરખીસતું ગીત યાદ આવે છે.

ઠરી છે નાર-જગને દવાર ખરે, સંસારની રાણી
રહી તે હિતના ચિતે-સખુરી સંપને જણી=ઠરી
સુશીખત વેઠ ને દુખે, ગમીનો ગોટ જો આવે
રહી, તે ધીરની ખસે, અહુરાના બારને માની=ઠરી
દીપી સંસારની ડાળે-કમળ માફક સુગંધ છાઇ

વમલ રાખી અમલમાં વાહ, બની તે અહુરની સ્થાની=ઠરી

શુલાં—રહયો ભરથાર મુજનો હાર-સુગંધ આપી રહયો બેપાર,
સતિનો, પાળ્યો ઉધ્ધાર-દિપી ત્યારે ખરી ફું નાર.

રૂસી—આલો, બહાલા મમમાં, તમે હવે રડવાનું છોડી દેવો, અને બહાદુર લડવૈયાના ધીરજવંતાં માતા થઇ જવ, અને હિમ્મતથી બોલો કે દિકરા સિંધાર !

નાઝાંમાય—દિકરા, વહાલા, રૂસ, ખરેજ તહારી હિમ્મત જોઇ, મહને છાતી ધાડી કરવીજ પડેજ. પણ બેલની દિકરા, તું ક્યારે સિંધારશે ?

રૂસી—જે વખત જય છે તેમાં, મારા ગોઠીઆઓ આવી પુગશે, તેજ વેળા મહને જવું પડશે—આલો, મમાજી, હવે મારી છાવણીનો સામાન તૈયાર કરી આપો !

નાઝાંમાય—ઓ હારે મર, (ઓવરજીયા લેતાં) ઓ મરે મહારા વિરા પરથી (જરા આગળ જઇ ઓવરજીયા લેતાં) ઓ મરશ રે મહારા દિકરા પરથી (સામેથી ધરાનીતું, કાંઈ હાથમાં લઇ આવવું અને નાજાંમાય સાથે અઠગાઇ પડવું)—મરેરે મૂવો ! કોણ મૂવો અસ-પનદીયાર ! મૂવો આંધજો, જોતોખી નથી !

અસપંદીયાર—હુ તો બરાબર જોયય, પણ આંધજો કેમ જોયય ? એ તો સારા થયા, હું જોયા, નહિં તો, આ સાલસુબારક બધી કુડીને બહાર બોંય પર પડી ધુલ થતો.

નાઝાંમાય—ચૂપ મૂવા, શું બકેય ? તૂંજ કાંય નહિં મૂવો ધૂળમાં પરતો ?

રૂસી—માયજી. માયજી ! બસ જવા દેવો, માફ કરો !

નાઝાંમાય—શું માફ કરો ! મૂવો તદન મુજી બનતો જાયય, મુવાને સુધારે સુધારે ને મુવો ગમાર.

અસપંદીયાર—ઓ શેઠ ! શેઠ, રૂસતમ શેઠ, તારી માદરને હવે કહીદે, મને ઘેરી ઘેરી ચમાર કહેય, ઈશન, કદી એવા બોલ નહિં સમજેય, હવે મારાં લોહી તપી પોની ચારસો ડીઝી થયાય, હવે વધારે ઈશન સાંભજેય, તો, તહારા માદરને, ઈશન, ચોરેમના આદર પર ખીરજેય.

રૂસ—આલ બસ કર ! બોલ શું લાયોય ?

અસપંદીયાર—આથે, તો કેક, કોઇ આયાને મૂકી ગયા તે હું તારી પાસે લાયા !

ગુલાં—શું કેક, આયાને મૂકી ગયું ? એ શું બોલેય ?

નાઝાંમાય—મુવાનું કપાળ બોલેય, મુવો હજબક !

અસપંદીયાર—હા શીઠ, હું બૂધ્યા, કોઇ તારા તપાળખી મૂકી ગયાંય.

રૂસી—આ હાથમાંનું મૂકી દે, અને જા. જયદી તે અહીં લઇ આવ ! (ઈશન જાય છે, રૂસી, બેઠ આવેલી યીજ, ગુલાં તથા માયજી

સાથે તપાસેય) માયજી, આ કેક તો જીનાદરતું છે, કોઈએ કાપીને
મહિથી કટકે બી ઝોઝમ કાઢાય.

નાઝાંમાય—એજ સુવાને પુછો !

ગુલાં—વહાલાં માયજી, નોકરને વાર વાર એવું નહિં બોલ્યે, એજ
ઝોને મોઢે નહિ લગાડ્યે, હમણું નોકરનાં પંખીલકુલ વાખ્યા છે,
તેમાં, એ જુનો જશે, તો આપણને કેવી ખટપટ થશે, (ધ્રિની
દાખલ થયો, હાથમાં કાગળો લાગ્યો)

ધ્રિની—(શેઠને આપતાં) આ તમારાં નામનાં ફરખીયાં છે.

રૂસી—(કાગળો લઈ) અસપંદીયાર, વાર બોલાતો ખરો, કે આ કેક કોણે
કાપી ખાધું ?

અસપંદીયાર—મેં ખાધા. ધરાન સામ્યાજ બોલેય, હું ખાધ ગેમય.
ગુલાં—કોણના હોકમથી ખાધા !

અસપંદીયાર—તારા રૂસીના હોકમથી !

રૂસી—મેં ક્યારે હુકમ આપ્યો !

અસપંદીયાર—અફસોસ ! અફસોસ ! શેઠ, તું ધરાન જીતતા કમ્મર માંધેય,
અને તહારજ હુકમ તું યાદ નહિ રાખેય, થેણા દલગીર વાત છે.

રૂસી—પણ મેં હુકમ ક્યારે આપ્યો ?

અસપંદીયાર—તું, તે દિવસે મને કહેય, કે જ્યાં કાંઈ ચીજ લાવે, તે
પહેલાં ચાખીને લાવે, ત્યારે, ધરાન પહેલાં ચાખેય, અને કહેય, કે
કેક થેણા મળના છે.

રૂસી—જખરો ! જખરો ! ખરેજ ધરાન ખચ્ચો મીઠાજનો ગયલો ખરો,
સમજવામાં ધીલો ખરો, પણ, સમ્યાજ અને વફાદારીમાં, ધરાની
જેવા માણસો કદી મળવાનાં નથી. ગુલાં, આજે, એને કાંઈ ખુશી
કરજે. ચાલ અસપંદીયાર, આજે મારા વરણની ખુશાલીમાં કાંઈ
લલકાર ! (તેટલાં ખેટનલીયનનો માણસ પેગામ લાવે છે—રૂસી
ઉખેડી વાંચે છે, વાંચી મિલકાય છે, અને માતાજીને કહેછે—)
આજે, માતાજી, પેગામમાં મારો વડો લખે છે કે, બોસશેવીક સાથે,
મસલત કરતાં, સલાહ સ્થપાઈ છે, અને લગાઈ તહકુમ થઈ છે.

નાઝાંમાય—ઓ ખુશાળી, ઝો દીકરાં પેટમાં ભરા, (નાઝાંમાય દીકરાને
પેટમાં લે છે, અસપંદીયાર નવા આચનારે જગજમાં ધરે છે)

ફ્રસી—ચાલ અસપનદીયાર, ત્હારું પેલું માનીતું ગીત લલકાર !
અસપનદીયાર—(ગીત ગાએચ)

યાદી ધરો તે ધરાનની, ધરાનની આલા જ્ઞાનની,=યાદી.
કેવા જલ, શામ થયા, રશ્મતેમ, સોરાખ, જહાંગીર થયા,
અનારી શરખત, મેવા થયા, તારીફ ગાયે, નેક ફાલની=યાદી.
તે વતન, ધરાની તન છે, ધરમી ઝેને, ધરાની મન છે,
કિયાની ઝુન્ડ, નવમાં રતન છે, ખુશી ખિન્નાવો, તે હાલની,=યાદી.
આદર ધરાન, પેદર ધરાન છે, અહુરાની યાદે, જગર લાલ છે,
ચકિન ચાહો, તે શાલની=યાદી.

ચાક અહુરાની કેવળ ખુબી દરેક ચીજોમાં મળે છે, તેની પરસતીશમાં જન
કુશાન કરી નિસાર કરવો ઈનસાનનો ધર્મ છે.

કાલીંગડો—ત્રીતાલ—ગાનાર—મીઠ કાપડીઆ.

ઓ રમ સ્થાન તુંજમાની-હર કંકર, રજ રજમે જાણી
આતેન જહીરમે પયજાણી-ગણગણ મનમન કરતત જનજન=સ્થાન
અગિન મેં તુ હય-પુરશીદ મા તું-ચંદ્ર ગહન, ઓર તારે, હય લાખન
નિત મન હુરમન-પ્યાલ હય ગુણતન-પળ પળ જળ થળ રમડી સોચન=સ્થાન

કુન્યાની ફાની માયામાં, જીવ ઉપર ફેાકટ કહાણી કાં કરીયે જીયે ? આજે છે, તે કાલે
નથી, કે નથી, ત્હારું અને મ્હારું રહેવાનું ! જે રહેવાનું છે, તે અહુર નામ,
અને તેને ખુશી કરવા કરેલા કામનો પમડાતજ જલવારો

જુડી જમ માયામાં મળકાય--ત્યાં દુખી કાં તણાયે=જુડી
બાપ કહે, બેતો મ્હારો--માતા મન હરખાય
પળ વારમાં પ્રાણ છુટે--નવધાર આ ધાય=જુડી
કંજુસ કહે એ મ્હાર મ્હાર--ફાંટમાં અફલાય
ગર્વતાનની માન ખાનમાં--શાને તું પછડાયે=જુડી
શાને મ્હાર, શાને ત્હાર--શાને શૌતુ ચાય
શુરનાથ વાગે જમદાની--ત્યારે, કાં અકળાય ! =જુડી
કાયા માયા દેહના ભોગે--માર્ગે સ્મરણ ચાય
ધુંગત બોલે અતિ કષ્ટે--અહુર નામ સંભલાય=જુડી

બેરવી—ત્રીતાલ.

મન સાચી સેવા નિત કરજે—ન જુઠું ચલન પર તું મરજે.
હસમત રહેશે હુરમત રહેશે
જગ રથલ થળપર ખુશમન હુશમન તું મરજે—મન-
પરવરનો તું પ્યારો કરજે. વિરહાતામાં ન્યારો કરજે.
ચારો ધરજે હરખાધ ન્યાં. ખાસ અગત જે હો બાઈ.
ચારો ધરજે બારો ધરજે અન્નદાતાનો પ્યારો કરજે—તું બાધ=મન.

ફલ જરથોડતીઓની પાક ફરજ ! દીનતું નગૃણ ! ઈરાનની યાદી અને તેની.
ઝાહોઝલાલીને સંજીવણી કરવી.

નજોરે દીનદારો—ઓ હિતદારો, ધરો ધર્મે યાદી
કામે આખાડી—સત હિત ધારી=નજો
વંશ ક્યાં, ક્યાં વતન છે—ક્યાં કૈબશર—ક્યાં તહેમતન
ક્યાં વસીલો વાડી=ઓ હિત
કાબેલ ફરસારપ, જહાંગીર ને તુર—તમુર ખરજોર
નાશીરનો તુર—ક્યાં ધરાનથાહી ગાદી=ઓ હિત
નલ અક્કલમંદ—તેહેમુરસ દેવખંધ—દાનાવ જમશેદ
ગુસતારપ તુરમંદ—કિયાની જુગની નતી=ઓ હિત
રે દતાઇ છે મતા ધરાનની બે મુગ—ક્યાં ગયું તે નામ આજ
ક્યાં ગયું તે મુગ=
લેઓ સંજીવન કરી નામ ધરાની લોહી—
પાક દિનના આ મહજબને—લેવ અપોઇએ ઘોઇ
બળથી વધો હડી નગી=ઓ હિત
લાવો રહેમ ભાવ—સાથે પ્રેમ દાવ—
સંપ સમાહથી સાથે તમ ધાવ—ધરી અહુરની યાદી=ઓ હિત

God Save the King.

અહુરા, અમારા રાજપતિને સુખ અને સંપતમાં રાખો !

